👩‍🏫 מהדורה למורה – "שנה במגרש: מה למדתי מהקבוצה של יום רביעי"

דף תרגול קצר: הטקסט, חמשת שלבי פירוק השאלה, מיון לפי ממדים, שאלות בחירה, כתיבה וכרטיס יציאה. בלוג · כיתה ט' · מסלול רגיל.

⏱️ כ־35–45 דקות. השאלות לקוחות מהטקסט שבאתר (עמוד "תרגול" ו"פרקו את השאלה"). תשובות מלאות לדוגמה – גם במהדורה למורה של החוברת המלאה.

🔑 מפתח תשובות

א' 1 · מסמנים: "ציינו" · "שלושה פרטים" · "על פי פסקה 2" | ממד: איתור מידע | מה עליי לעשות: לחפש בפסקה 2 עובדות על הקבוצה (מספר, גילאים, מי בה) ולכתוב שלוש. | התשובה חייבת לכלול: מספר הילדים – 12; הגילאים – 8 עד 12; סוגי הצרכים (כיסא גלגלים, אוטיזם וכו')

א' 2 · מסמנים: "מה למדה" · "מיוסי ומנור" · "בפסקה 2" · "הסבירו" · "השתנתה" | ממד: פרשנות והיסק | מה עליי לעשות: להסביר מה שירה חשבה לפני ומה אחרי, ולהראות איך הדוגמאות גרמו לשינוי. | התשובה חייבת לכלול: לפני: חשבה על מה הילדים "לא יכולים"; אחרי: רואה את היכולות והחוזקות שלהם; דוגמאות: יוסי קולע, נור זוכרת תרגילים

א' 3 · מסמנים: "טוענת" · "האם הטיעון שלה משכנע" · "הביעו עמדה" · "שני נימוקים" · "מן הבלוג" | ממד: הערכה וביקורת | מה עליי לעשות: לכתוב עמדה ברורה על הטיעון, נימוק אחד מבוסס על הבלוג ונימוק נוסף משלי. | התשובה חייבת לכלול: עמדה ברורה על כוח השכנוע; נימוק מבוסס על הבלוג; נימוק נוסף (אישי או כללי)

ב' 1 · 1–א · 2–ג · 3–ב · 4–ה · 5–ד

ב' 2 · 1 – איתור מידע · 2 – איתור מידע · 3 – פרשנות והיסק · 4 – פרשנות והיסק

ב' 3 · 1 – א (לשאול לפני שעוזרים) · 2 – א (שהבת שיחקה כמו כולם)

ג' 1 · שאלה 10 · הערכה וביקורת · חייבת לכלול: עמדה ברורה; נימוק הקשור לכבוד/לתפיסה; דוגמה נוספת משלי (יש לקבל כל עמדה מנומקת)

🎟️ כרטיס יציאה

תשובות אישיות. כדאי לאסוף ולבדוק: האם התלמידים והתלמידות מזהים מילת שאלה ויודעים מה היא דורשת?

✏️ דף התלמיד/ה – "שנה במגרש: מה למדתי מהקבוצה של יום רביעי"

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בלוג · כיתה ט' · מסלול רגיל

בלוג

שנה במגרש: מה למדתי מהקבוצה של יום רביעי

פוסט סיכום בבלוג האישי של שירה, תלמידת כיתה ט', אחרי שנה של התנדבות כמאמנת עוזרת

1. לפני שנה בדיוק, ביום רביעי גשום, עמדתי בפתח אולם הספורט של המתנ"ס עם תיק על הגב ובטן מתהפכת. נרשמתי להתנדב כמאמנת עוזרת בקבוצת כדורסל לילדים עם צרכים מיוחדים, בעיקר כי חיפשתי מקום להתנדבות שקשור לספורט. האמת? לא באמת ידעתי למה אני נכנסת. היום, כשאני כותבת את הפוסט הזה, אני יודעת שזו הייתה אחת ההחלטות הכי טובות שקיבלתי.

2. בקבוצה שלנו שנים־עשר ילדים וילדות בני שמונה עד שתים־עשרה. חלקם נעים בכיסא גלגלים, חלקם על הרצף האוטיסטי, ויש גם ילדה עם תסמונת דאון וילד שרואה רק מעט. בשבועות הראשונים חשבתי בעיקר על מה הם "לא יכולים". טעיתי. יוסי, שנע בכיסא גלגלים, קולע מקו העונשין יותר טוב ממני. נור, שבקושי מדברת, זוכרת את כל התרגילים בעל־פה ומתקנת אותי כשאני מתבלבלת בסדר. ומאיה, הילדה עם תסמונת דאון, היא המעודדת הרשמית של הקבוצה: היא מוחאת כפיים לכל מסירה, גם של הקבוצה היריבה.

3. הדבר הראשון שלמדתי הוא סבלנות. אני רגילה לאימונים שלי, שבהם המאמן מסביר פעם אחת ומצפה שנבין. כאן הבנתי שלפעמים צריך להסביר תרגיל חמש פעמים, בחמש דרכים שונות: במילים, בהדגמה, בציור על הלוח, ולפעמים פשוט להחזיק את הכדור יחד. בהתחלה זה תסכל אותי. אחר כך הבנתי שהתסכול שלי הוא בעיה שלי, לא שלהם. כשמצאתי סוף סוף את הדרך הנכונה להסביר לעידו איך מוסרים בהקפצה, ההצלחה שלו הייתה גם שלי. מאז אני שמה לב שאני סבלנית יותר גם בבית, למשל כשאחי הקטן שואל אותי בפעם העשירית אותה שאלה בשיעורי הבית.

4. הדבר השני שלמדתי הוא שמילים חשובות. רונית, המאמנת הראשית, ביקשה מאיתנו כבר ביום הראשון להגיד "ילד עם אוטיזם" ולא "ילד אוטיסט", ולשאול לפני שאנחנו דוחפים כיסא גלגלים. בהתחלה זה נראה לי כמו עניין של ניסוח. היום אני מבינה שזה עניין של כבוד: קודם כול רואים את הילד, ורק אחר כך את האבחנה. ובכלל, כמעט תמיד הכי טוב פשוט לשאול: "איך נוח לך שאעזור?" ועידו, אותו ילד מהמסירה בהקפצה, אמר לי פעם: "אל תעזרי לי לפני שאני מבקש. אני רוצה לנסות לבד." מאז אני זוכרת שעזרה טובה היא עזרה שמשאירה לאחר את הבחירה.

5. הדבר השלישי, ואולי החשוב ביותר, הוא שספורט שייך לכולם. בטורניר האביב שיחקנו מול קבוצה של בית ספר רגיל בשכונה. הייתי בטוחה שזה יהיה מביך. בפועל, אחרי עשר דקות כבר לא היה ברור מי "הקבוצה המיוחדת". השחקנים מהקבוצה השנייה עודדו את יוסי בכל זריקה, ובסוף המשחק כולם הצטלמו יחד. אמא של אחת הבנות ניגשה אליי ואמרה שזו הפעם הראשונה שהבת שלה שיחקה בקבוצה "כמו כולם". באותו ערב הבנתי שהשילוב לא קורה מעצמו – מישהו צריך להזמין אותו.

6. כמובן, לא הכול היה ורוד. היו ימים שבהם חזרתי הביתה עייפה, ימים שבהם ילד בכה כל האימון ולא הצלחתי להרגיע אותו, ותקופת מבחנים שבה כמעט ויתרתי. דווקא אז רונית הזכירה לי שאין צורך להיות מושלמת – מספיק להגיע. ההתמדה הזאת, להופיע כל רביעי גם כשקשה, לימדה אותי על עצמי יותר מכל מבחן. בכל פעם שעמדתי לוותר, חשבתי על החיוך של מאיה בתחילת כל אימון, והבנתי שהם מחכים לי.

7. אז למי שמתלבטים אם להתנדב: לכו על זה. אל תחפשו את המקום שבו תהיו "גיבורים", חפשו מקום שבו תוכלו ללמוד. אני הגעתי לאולם בטוחה שאני זו שבאה לתת. בסוף השנה הבנתי שקיבלתי הרבה יותר ממה שנתתי: סבלנות, שפה חדשה של כבוד ושנים־עשר חברים קטנים שמחכים לי בכל יום רביעי. ושנה הבאה? כבר נרשמתי שוב.

📚 **מילים חשובות: על הרצף האוטיסטי** – ילדים עם אוטיזם, בדרגות שונות · **תסכל** – גרם להרגשה של כעס ואכזבה כשמשהו לא מצליח · **אבחנה** – השם שרופא נותן למצב או למוגבלות · **השילוב** – כשאנשים שונים משתתפים יחד באותה פעילות · **ההתמדה** – להמשיך לאורך זמן גם כשקשה · **מתלבטים** – לא בטוחים מה להחליט

חלק א' — מפרקים את השאלה בחמישה שלבים

💡 לכל שאלה: ① קראו עד הסוף ② כתבו מה השאלה כבר מספרת ③ סמנו בעיפרון את מילת השאלה ואת מילות המשימה ④ בחרו ממד וכתבו מה עליכם לעשות ⑤ ענו במשפטים מלאים.

1. ציינו שלושה פרטים על הקבוצה שבה שירה מתנדבת, על פי פסקה 2. (שאלה 1 בטקסט · 8 נק')

② מה השאלה מספרת לי? _____

③ **סימנתי** ☐ ④ ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

④ מה עליי לעשות? _____

⑤ התשובה שלי: _____

_____

2. מה למדה שירה מיוסי ומנור בפסקה 2? הסבירו כיצד השתנתה דרך החשיבה שלה. (שאלה 4 בטקסט · 10 נק')

② מה השאלה מספרת לי? _____

③ **סימנתי** ☐ ④ ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

④ מה עליי לעשות? _____

⑤ התשובה שלי: _____

_____

_____

3. שירה טוענת שכדאי לכל בני הנוער להתנדב. האם הטיעון שלה משכנע? הביעו עמדה ונמקו בשני נימוקים, אחד מהם מן הבלוג. (שאלה 9 בטקסט · 13 נק')

② מה השאלה מספרת לי? _____

③ **סימנתי** ☐ ④ ממד: ◯ 🔍 **איתור מידע** ◯ 🧩 **פרשנות והיסק** ◯ ⚖️ **הערכה וביקורת**

④ מה עליי לעשות? _____

⑤ התשובה שלי: _____

_____

_____

חלק ב' — מילות שאלה, ממדים והבנה

1. התאימו כל מילת שאלה למה שהיא מבקשת לעשות. כתבו את האות המתאימה.

#	מילת השאלה	האות		מה עליי לעשות?
1	על פי / לפי הטקסט	_____	**א**	לענות רק ממה שכתוב, לא מהידע שלי
2	מה ניתן להסיק	_____	**ב**	לכתוב טקסט קצר משלכם לפי סוגה
3	שכנעו / כתבו מכתב	_____	**ג**	לחבר רמזים ולהגיע למסקנה שלא כתובה במפורש
4	ציינו / מנו	_____	**ד**	לתת מקרה מוחשי שממחיש רעיון
5	הביאו דוגמה	_____	**ה**	לכתוב פרטים בלי להסביר

2. מיינו: לאיזה ממד שייכת כל שאלה? סמנו ✔ בעמודה המתאימה.

#	השאלה	🔍 איתור מידע	🧩 פרשנות והיסק	⚖️ הערכה וביקורת

1	מה ביקשה המאמנת הראשית מהמתנדבים ביום הראשון?	◯	◯	◯
2	מה אמרה לשירה אמא של אחת הבנות אחרי הטורניר?	◯	◯	◯
3	הסבירו את המשפט "התסכול שלי הוא בעיה שלי, לא שלהם" (פסקה 3). מה הוא מלמד על שירה?	◯	◯	◯
4	מדוע לדעתכם כתבה שירה "השילוב לא קורה מעצמו – מישהו צריך להזמין אותו"? על מה הוא מבוסס בבלוג?	◯	◯	◯

3. בחרו את התשובה הנכונה לפי הטקסט. הקיפו את האות.

1. מה ביקשה המאמנת?

◯ א. לשאול לפני שעוזרים

◯ ב. לצעוק על הילדים

◯ ג. לא לדבר באימון

2. מה אמרה האמא?

◯ א. שהבת שיחקה כמו כולם

◯ ב. שהבת ניצחה לבד

◯ ג. שהיא רוצה לעזוב

חלק ג' – כותבים תשובה מלאה

1. המאמנת מבקשת לומר "ילד עם אוטיזם" ולא "ילד אוטיסט". האם לדעתכם לבחירת המילים יש באמת חשיבות? נמקו והביאו דוגמה נוספת משלכם. (שאלה 10 בטקסט · הערכה וביקורת)

💡 לפני שעונים: סמנו את מילות השאלה וכתבו לעצמכם "מה עליי לעשות". אחר כך ענו: עמדה + נימוקים + קשר לטקסט.

☐ פתחתי במילים מהשאלה ☐ עניתי על כל חלקי השאלה ☐ נימקתי וקישרתי לטקסט

🎟️ כרטיס יציאה

1. מילת שאלה אחת שלמדתי לזהות היום ומה היא דורשת: _____

2. השלב מתוך החמישה שהכי עזר לי: _____

3. שאלה שעדיין קשה לי לפרק: _____

איך הרגשתי בתרגול? ☐ 😀 ☐ 🙂 ☐ 😐 ☐ 😟